

MAGYAR LAJOK

T. Nemzeti Múzeum közl.

BUDAPEST

X. évfolyam, 199 (2761) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Roosevelt figyelmen kívül hagyja a japán tiltakozást és tovább szállít a Szovjetnek

Heves összetűzés várható az elnök és a kongresszus között. — Legfelsőbb védelmi tanács alakult Pétervárott Vorosilov elnökletével

Kormányválság fenyeget Angliában egy miniszter szovjetellenes nyilatkozata miatt

Newyorkból jelentik: (NTI) Ludittel Denny, a Scripps-Howard levelezője Washingtonból azt jelenti, hogy Roosevelt elhatározta, Amerika szállítmányokat küld a Szovjetnek és nem törődik a legutóbbi japán tiltakozással. Azt is elhatározta, hogy fokozza a Kinának nyújtott katonai segítséget és az angolokkal, valamint Holland-Indiával együtt szembehelyezkedik a további japán terjeszkedéssel. A végeredmény Japán teljes szigetelése lesz. (MTI)

Stockholmból jelentik: (B. T.) Roosevelt elnök aggodalmas figyelemmel kíséri, hogy legutóbbi beszédét miként fogadják az Egyesült Államokban, fő-

ként az országgyűlésben. Az elnök magához hívatta Hull külügyminisztert és Welles külügyi államtitkárt, valamint sok más vezető politikust, akikkel megbeszélte, milyen hatást keltett beszéde az országgyűlés tagjai között. A stockholmi Aftonbladet ezzel kapcsolatban azt jelenti Newyorkból, hogy a beszéd sem a háborus pártiak, sem a békepártiak körében nem keltett meglepetést, hanem azt gondolják, hogy a Fehérház és az országház közt olyan heves összefüggés van kialakítás, amelyre még nem volt példa az Egyesült Államok történelmében.

nem tartják lehetségesnek. Ezzel kapcsolatban Berlinben még megjegyzik, hogy a német haditengerészet az első

perctől kezdve ura volt a keleti-tengernek és a szovjet hajóhad mindvégig háttérben állt.

Teljes veszteséget szenvedett a Szovjet a karéliei földszorosban

Stockholmból jelentik: (NTI) Az angol hírszolgálat szerint Péterváron legfelsőbb védelmi tanács alakult Vorosilov tábornagy vezetésével. Moszkvában este tíz órától reggel háromig senki sem léphet ki az utcára. (MTI)

Helsinkiből jelentik: (NTI) Ejjel egy órakeret hivatalosan közölték: A finn főhadiszállás jelenti:

A szívósan védekező ellenség a karéliei földszorosban teljes vereséget szenvedett. A régi országhatárt egész hosszában elértük. A kezünkbe jutott hadizsákmány tekintélyes. A legutóbbi hadműveletek során a következő zsákmányt vettük számba: Sokszáz gépjármű, közel 2000 ló, sok tucatnyi harci-kocsi, megszámlálhatatlan mennyiségű könnyű és gyalogsági fegyver. A foglyok száma napról-napra növekszik és az tizezer felé jár. A karéliei földszoros nyugati részének megtisztítása tovább folyik. (MTI)

Vezéri főhadiszállás. (NI) A véderő főparancsnoksága közli: Keleten továbbra is sikeresen alakulnak a hadműveletek. A német légiőre a csütörtökre virradó éjjel The Wosh tengervidéken elsüllyesztettek két angol teherhajót tizezer tonnával, továbbá harci gépek kikötőberendezéseket bombáztak Anglia keleti partján. Német harci gépek a szeptember 4-re virradó éjjel különösen sikeres támadást intéztek a Suez-i csatorna menti Abu Sueir repülőtere ellen. Bombatartalalatok elpusztították a futómezőket és felgyújtották a legénységi szállásokat. Az ellenség sem nappal, sem éjjel nem fejtett ki tevékenységet a Birodalom területére fölött. A haditengerészet és a légiőre auaguszusban 537.200 tonna ellenséges hajóteret süllyesztett el az angol ellátási hajózás elleni harcában. (MTI)

A plutokraták már a jugoszláv hadjárat előtt együttműködtek a Szovjettel

Berlinből jelentik: (MTI) A Völkischer Beobachter írja: Azok az újabb okmányok, amelyeket az Egyesült Államok zágrábi főkonzulátusán találtak, újból bizonyítják azokat az üzletemeket, amelyek lebonyolításában a zágrábi főkonzul a jugoszláv kommunista párttal is érintkezésbe lépett. A plutokraták és a szovjetunió közötti együttműködés már régen, még a jugoszláv hadjárat megkezdése előtt fennállott.

ÖSSZEZUGORODOTT JELENTŐSÉGŰ LESZ A MOSZKVAI ÉRTEKEZLET

Londonból jelentik: Mint a Maj Nap értesül, a moszkvai háromhatalmi értekezleten résztvevő angol küldöttséget Lord Beaverbrook vezeti. Minthogy ő képviseli a brit kormányt a moszkvai értekezleten, azon valószínűleg csak

az anyagi segítség kérdésével foglalkoznak. Ez a fény alaposan csökkenti a moszkvai értekezlet jelentőségét.

Sanghaiból jelentik: (NTI) A harmadik háborus év valószínűleg válságos lesz számunkra, Németország még mindig irtózatosan erős — mondotta Sir Shenton Thomas, maláji fő kormányzó Singapooreban, a háboru kitörésének második évfordulója alkalmából tartott beszédében. Azután a távolkeleti helyzettel foglalkozott.

A háboru eddig megkímélte Malájt — mondotta — de nem lehet tudni, meddig tart a béke. (MTI)

Newyorkból jelentik: (NTI) A Newyork Times jelenti, hogy a moszkvai angol-amerikai-szovjet megbeszélésen minden valószínűség szerint Eden is jelen lesz.

Összeomlott a Szovjet keleti-tengeri hajóhada

Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue Zürcher Zeitung berlini tudósítója szerint az esztországi harcok befejezése és a kikötők elfoglalása alapján Berlinben megállapítják, hogy a Szovjet keleti tengeri hajóhada összeomlott. — Utalnak arra, hogy az a néhány kikötő, mint Hanko, Kronstadt, Szentpétervár, amely egyelőre még a Szovjet rendelkezésére áll, a szovjet haditengerészetnek már nem szolgál alkalmas kiindulópontul hadműveletek céljaira.

A hosszan elnyúló Finn-öböl, amelynek partjai teljesen német és finn kézben vannak, lehetőséget adnak a német tengerészeti és légiőrenek a Keleti tenger és a Finn-öböl feletti teljes uralomra. A szovjet tengerészeti erőket a Keleti-tenger keleti részéből kiszorították és olyan helyekre kényszerítették, amely hadászati szempontból már hatástalanok. Ezt a német-szovjet tengeri háboruban bekövetkezett döntésnek lehet tekinteni. A Szovjet keleti-tengeri hajóhada támadó fellépését már

Az olasz légiőre 14 havi működésének eredményei

Rómából jelentik: (Stefani) A Messaggero hangsúlyozza azokat a veszteségeket, amelyeket az olasz légiőre és haditengerészet 14 havi működése alatt okozott az ellenségnek. Ez a veszteség a következő adatokban foglalható össze:

A Földközi tengeren 123 gőzhajó, 23 tartályhajó, 40 cirkáló, 42 torpedóromboló, 34 tengeralattjáró, az Atlanti oceánon 52 gőzhajó, 6 tartályhajó, 4 cirkáló, 2 torpedóromboló, 3 tengeralattjáró. (MTI)

(Hadműveleti övezet.) A Stefani Iroda haditudósítójának jelentése szerint az olasz légiőre az elmúlt éjjel heves és eredményes tevékenységet fejtett ki Málta légi és tengerészeti támaszpontjai ellen. A gépek egy nyolcezer tonnás kereskedelmi hajót elsüllyesztettek és súlyos kárt okoztak La Valetta kikötőberendezéseiben, valamint Mioaba és Halpa repülőterein. Valamennyi olasz gép visszatért támaszpontjára. (MTI)

Törökországot teljesen elvágta Ázsiától Irán szovjet-brit megszállása

Rómából jelentik (Bud Tud): Iránból érkezett jelentés szerint a szovjet csapatok Tebrizbe való bevonulása után azonnal bezárták a külföldi konzulátusokat. A török-iráni határt teljesen lezárták. Mivel az angolok Szi-

riában és Irakban is hasonlóképp jártak el, a török országhatáron a Fekete-tengertől a Földközi-tengerig záróvonal keletkezett, amely Törökországot elvágta Ázsiától. Bernből jelentik (Bud Tud): Ber-

Jini jelentés szerint Németország Törökországgal tárgyalást folytat tízmillió török font értékű dohányvásárlásáról. A dohány ellenében Németország ipari termékeket ajánl.

A „SZOVJET ELVEK” MEGVALÓSÍTÁSA IRÁNBAN

Berlinből jelentik az *Esti Ujság*-nak, hogy a bolsevik csapatok nem tartották meg az Angliával kötött megállapodás szerinti határvonalat, hanem ezeken túllévonó iráni területeket is megszálltak, ahol azonnal hozzákézdtek a szovjet elvek megvalósításához. Ez a munka egyelőre tömeggyilkosságokban és elhurcolásokban nyilvánul meg.

Az *Esti Ujság* írja: Berlinből jelentik, hogy Szíria és Transzjordánia közt lezárták a határt. Csak az angol katonaság külön engedélyével

lehet egyik országból a másikba átmenni.

SZOVJETELLENES NYILATKOZATA MIATT TÁVOZNI KELL AZ ANGOL REPÜLŐGÉPGYÁRTÁSI MINISZTERNEK

Londonból jelentik: NST jelentés szerint — mint az *Esti Ujság* írja — kormányválság fenyegeti Angliát a repülőgépgyártási miniszter szovjetellenes nyilatkozata miatt.

Az edinburghi szakszervezeti ülésen a fémipari szakszervezet elnöke leplezte le Brabannson repülőgépgyártási miniszter, aki manchesteri beszédében úgy nyilatkozott a német-szovjet háborúról, hogy az nem egyeztethető össze az angol hivatalos politikával.

A szakszervezeti elnök megjegyezte, hogy vannak magasállású emberek, akik azt mondják, remélik, hogy a Szovjet és a német hadsereg kölcsönö-

sen kimeríti egymást és ezalatt az angol birodalom haderejét annyira kifejleszthetik, hogy Anglia lesz Európa uralkodó hatalma. Vannak magasállású urak Angliában, akik nem szeretik a Szovjetuniót.

Néhány órával ezután a repülőgépgyártás miniszteriuma nyilatkozatot adott ki, amely megállapítja, hogy Brabannson miniszter valóban megtette az említett nyilatkozatot, de azt tévesen értelmezték.

A nyilatkozat ellenére egyes politikai körök és lapok, köztük a *Daily Herald*, azon a véleményen vannak, hogy Brabannsonnak távoznia kell a kormányból. Angliában attól tartanak, hogy a nyári szünet után a képviselőház is foglalkozik ezzel az ügyvel, ha közben maga Churchill, vagy Brabannson nem tesz kezdeményező lépést, amely csak a miniszter lemondásával járhat.

Apostoli Szentszék a két egyházmege számára egyházfőről gondoskodik.

ISKOLÁINK

Megkezdődött a tanítás a katolikus iskolákban

Csütörtökön reggel megszinesedtek a városi utcák: édes gyermekarcok, komolykodó nagyocskák, gyermekek siettek iskoláik felé, hogy idejében ott lehessenek az idei iskolai év megnyitásán. A hosszú időn át csendben szunyókáló iskolatermek padsorai sora megteltek növendékekkel, akik boldogan készülődnek a tanulásra, mert hiszen magyar iskolába járhatnak. Az iskolai év csendben, de arnál nagyobb belső lelkesedéssel kezdődött meg csütörtökön országzszerre s a kitűnő tanítói kar kezében jó helyen vannak gyermekeink: akikre a magyar jövőnek kell majd felépülnie.

Pótbekirátás és tanévnyitás a premontreieknél

Az érdekeltek szives tudomására hozzuk, hogy a premontrei gimnáziumban a pótbekirátás szeptember 6-án helyett szeptember 5-én délelőtt tartjuk.

Sajnálattal közöljük, hogy az első osztályban a létszám betelt; további 1-2 felvétel csak miniszteri engedéllyel lehetséges.

Szeptember 6-án, a magyar hadsereg ünnepélyes bevonulásának emléknapján délelőtt 8 órakor hálaadó-istentiszteletet tartunk. Erre a Nagyváradon tartózkodó tanulóinkat ezúton hívjuk össze.

Az ünnepélyes Veni Sancte szeptember 8-án délelőtt lesz. Tanítványaink 8 órára tartoznak an intézetben megjelenni. Fél 10 órakor lesz a szentmise a rendi templomban, majd évnvnyítás és az intézeti zászló előtti elvonulás. Ezekre tanulóink kedves szüleit és az intézet iránt érdeklődőket szeretettel meghívja az igazgatóság.

A rendes tanítás kezdete szeptember 9-én reggel 8 órakor; a katolikus vallású növendékek egynegyed 8-ra gyülekeznek. Igazgatóság.

Felhívás a református polgári leányiskola növendékeihez. Szeptember hó 8-án, hétfőn valamennyi intézetünkbe beiratkozott növendék fél 10 órára jelenjen meg a megfelelő osztályában, innen a körösparti református templomba a tanárikar kíséretével évmegnyitó istentiszteletre megyünk. A megjelenés minden növendékre kötelező. Igazgató.

Pótbekirátások és tanévnyitás a polgári fiúiskolában. A nagyváradai Áll. Polgári Fiúiskola igazgatósága ezennel értesíti az érdekelteket arról, hogy a polgári iskola korhatárt a nagyméltóságú VK. miniszter ur a mai napon nyert értesülésünk szerint egy évvel meghosszabbította. Ezek szerint azok a szülők, akik az eddigi korhatár miatt nem tudták gyermekeiket beírni, azok haladéktalanul jelentkezzenek beiratás céljából az iskola igazgatóságánál. Az első osztályba tehát felvehetőek azok a gyermekek, akik f. évi szeptember 15-én még nem töltötték be a 14. életévüket. A többi osztályok ehhez igazodnak. Pótbekirátások ideje szeptember 5, 6, 9-e. A tanítás szeptember 9-én reggel 8 órakor kezdődik.

Régi kereteiben állította vissza az Apostoli Szentszék a szatmári és a nagyváradai püspökségeket

Nagyvárad. Saját tud. A trianoni békeparancs egyik sajnálatos következménye volt sok ősi katolikus egyházmegye területének feldarabolása az utódállamok között. Ez a sors érte a szatmári közel másfélévszázados püspökséget és az ősi nagyváradai püspökséget is. A szatmári püspökségből csak néhány plébánia maradt meg a Csonkaországnak. A püspökség nagyrésze a volt Csehszlovákiába és Romániába szakadt. A nagyváradai püspökség területe a Csonkaország és Románia között oszlott meg.

A cseh és a román megszállás első éveiben az új állami határok által megosztott püspökségek kormányzatát a régi székhelyekről a régi főpásztorok végezték Természetesen mind-

járt a kezdetben nagy nehézségek merültek fel az állami hatóságok részéről, akik nemcsak idegenkedve, hanem egyenesen ellenségesen néztek az egységes egyházi kormányzatban és az ősi kapcsolatok fenntartásában megnyilatkozó népi és nemzeti fenntartó erőt.

Lassan megindultak a többékevésbé burkolt, vagy nyílt támadások az egyház intézményei, iskolái, egyesületei, vagyona ellen. Egyre több kifogás merült legtöbbször koholt vádak alapján az egyházkormányzati ténykedések ellen. A lehetetlen állapot elkerülésére végre is szükségesnek mutatkozott az egész romániai katolicizmus és az államhatalom viszonyának rendezése.

Ödöklő nyomás alól megváltson. A felvidéki részek visszatérése után Erdély és a keleti részek felszabadítása után magyarrá tette a trianoni békeparancs által feldarabolt két egyházmegyét is. Az Apostoli Szentszék a felszabadulás első pillanatától kezdve dolgozott azon, hogy az örvendetes új helyzetnek megfelelően új jogi keretet adjon a régi teljességet elért két egyházmegyének. Sok gondot és körültekintést igényelt azonban az új rendezés politikai vonatkozása, a régi romániai konkordátummal való összefüggése, a még Romániában maradt katolikusok helyzetének mérlegelése. Eppen ezért csak fokozatos megoldásról lehetett szó. Ennek a megoldásnak első nagy lépését jelenti az Apostoli Szentszéknek az a díszmembráló (szétválasztó) bullája, amely tegnap érkezett meg a szatmári és nagyváradai Egyházi Főhatósághoz, amely régi kereteiben állítja vissza a szatmári és nagyváradai egyházmegyét. A Szentszék bulláját ma délelőtt olvasták fel a szatmári és a nagyváradai káptalan előtt.

A bulla a következő fontosabb intézkedéseket tartalmazza:

A díszmembrációs bulla rendelkezései:

1. A szatmári és a nagyváradai lat. szert. püspöki egyházmegyék egymástól újból különválasztottnak és megszűnik közöttük az eddig fennállott jogi kapcsolat.

2. A debreceni apostoli kormányzóság épen úgy, mint a szatmári egyházmegyének Csonka-Magyarországon létesített apostoli kormányzósága megszűnik és mindkét apostoli kormányzóság területe a nagyváradai, illetve szatmári egyházfők joghatósága alá rendeltetik.

3. A nagyváradai lat. szert. egyházmegyének Romániában maradt kilenc plébániája további intézkedésig az Apostoli Szentszék közvetlen joghatósága alá helyeztetik.

4. A régi keretben visszaállított

két püspökség (a nagyváradai lat. szert. és a szatmári), úgyszintén a Romániában visszamaradt kilenc volt nagyváradai egyházmegyei plébánia további intézkedésig Márton Áron gyulafehérvári püspöknek, mint apostoli kormányzónak a fennhatósága alá rendeltetik.

A szétválasztási bulla végrehajtásával az Apostoli Szentszék Angelo Rotta budapesti pápai nunciusát bízta meg, aki a végrehajtás irányában különleirathban rendelkezett az érdekeltektől egyházmegyéknél azzal, hogy a díszmembrációs bulla október elsején lép érvénybe.

A nagyváradai és szatmári egyházmegyék kánonjogi szétválasztása után most már útja nyílt annak, hogy az

Egyesítés és a különállás megoldása

A megosztott egyházmegyék tekintetében a román kormányzat állandóan arra törekedett, hogy a román határokon kívül maradt részek leválása után új egységbe tömörítve ősi egyházkormányzati szervezetek semmisüljenek meg. Az egyházmegyék magyar katolikusága, főképpen pedig az Apostoli Szentszék hajthatatlanul kitarított mindkét egyházmegye fenntartása mellett. Ezért húzódtak olyan sokáig a konkordátumos tárgyalások az Apostoli Szentszék és a román állam között.

Az a megoldás, amelyet a román kormányzat törekvéseinek látszólagos kielégítésére elfogadtak, a két egyházmegye egy főpásztor vezetésével való egyesítése, tulajdonképpen az egyházi törvények által adott lehetőség volt a magyar katolikus álláspont megmentésére. A kivívott siker az is bizonyítja, hogy a román kormányzat az új helyzet tüzetesebb megvizsgálása után elégedetlen volt a megkötött és aláírt, elfogadott konkordátummal éppen a két egyházmegye különállásának tulajdonképpen megőrzése miatt.

A két csonka egyházmegye állandó

Férfi kalapot olcsón vegyen **Szántay János-nál**

Átalakítás, tisztítás gyárilag. Bazárépület, színház oldal.

A szoviet katonák magatartása miatt

Beavatkozásra kényszerültek a török katonák az iráni határon

Ankarában aggodalommal figyelik az iráni szovjet üzemeket. — Bulgária minden intézkedést megtett érdekeinek védelmére

Japán történelmének legkomolyabb válsága előtt áll, — mondotta Konoye miniszterelnök

Szófiából jelentik: (Stefani) Ankarából jelentik, hogy az iráni határon a szovjet katonák összetűzést idéztek elő és ezzel beavatkozásra kényszerítették a török katonákat. (MTI)

Szófiából jelentik: (NTI) Ankarai jelentések szerint török politikai körök-

ben nagy aggodalommal figyelik azokat az intézkedéseket, amelyeket a szovjet-orosz hatóságok Iránban hajtottak végre. Ankarai hírek szerint a GPU politikai biztosai már működnek ezeken a területeken. (MTI)

Bulgária a tengelyhatalmak oldalán marad

Szófiából jelentik: (NTI) A szobranje rendkívüli ülését Filov miniszterelnök nyitotta meg és felolvasta az összehívást elrendelő királyi leiratot.

A kormány többsége szerdán bizalmas ülésre ült össze. A miniszterelnök beszámolt az általános politikai helyzetről és kijelentette, hogy továbbra is folytatják eddigi politikai irányvonalukat, különösen ami a tengelyhatalmakkal való szoros együttműködést illeti. Bulgáriai nyugalommal és bizalommal néz a jövő elé. (MTI)

Szófiából jelentik: (Stefani) A kormánypárt ülésén Filov miniszterelnök részletesen beszámolt a belső állapo-

tokról és a nemzetközi helyzetről. Bejelentette, hogy

a bolgár kormány megtett minden szükséges intézkedést, hogy megvédje az ország érdekeit.

Még hozzátette, hogy Bulgária nem módosította és nem fogja módosítani magatartását. Bulgária a tengelyhatalmak oldalán marad. (MTI)

Szófiából jelentik: (NTI) A szerdai estői sajtó közölte azokat a változásokat és kiegészítéseket, amelyeket a kormány a nemzetvédelmi törvényen eszközölt és a szobranje elé terjesztett. Eszerint bizonyos államellenes tevékenységet, az állam és a nép ellen irányuló büntetést halálal sújtják. (MTI)

Konoye miniszterelnök nyilatkozata Japán válságáról

Tokióból jelentik: (NTI) Konoye miniszterelnök július 30-ika óta most először törte meg hallgatását és közölte, hogy

Japán történelmének kezdete óta, most áll a legkomolyabb válság előtt.

A válságos helyzet leküzdésére

egyetlen mód van: a nemzet egész gazdasági erejét a lehető leghatalyosabban mozgósítani. (MTI)

Washingtonból jelentik: (Német TI) Rooseveltnél véglegesen összeállította azt az öttagú küldöttséget, amely Moszkvában részt vesz a hadiszállítások megbeszélésén. (MTI)

Döntő szakaszhoz közeledik a Pétervár körüli csata

Német előőrsök harminc kilométerre közelítették meg a várost

Berlnből jelentik (Stefani): Moszkvai jelentések szerint Pétervár szakaszán súlyosbodott a helyzet. Vorosilov tábornok kivezényelte a helyőrség egy részét az erődítmény vonalára. Moszkvai vélemény szerint ezen az arcvonalon a csata rövidesen döntő szakaszba lép. (MTI)

Stockholmból jelentik (NTI): A finn csapatok előnyomulása gyors

ütemben halad. A karjalai földszoroson elérték a régi finn határt és mintegy 50 kilométernyire megközelítették Pétervárt. (MTI)

Rómából jelentik (MTI): A Giornale d'Italia Berlnből jelenté, hogy odaérkezett jelentések szerint a német előőrsök harminc kilométerre megközelítették Szentpétervárt.

Naponta tizennégy légyőzelmeket arat a Lötšov vadászrepülőraj

Rómából jelentik (Stefani): A Messaggero ukrainai haditudósítója azt írja, hogy a szovjet légierővel való első harcban az olasz gépek hét ellenséges bombavetőt és egy vadászgépet lelőttek. (MTI)

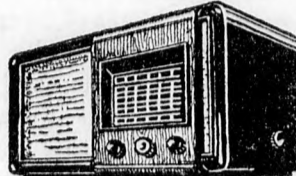
Rómából jelentik: A Stefani Iroda haditudósítója a következőket je-

lenti az ukrainai arcvonalról: Az olasz felderítő repülő, mint a legújabbban beérkezett jelentések mondják a szovjet repülővel történt első ukrainai összecsapás során 11 ellenséges gépet lőttek le. Ugyanczen a napon az olasz légvédelmi ütegek emlékeztető tetteket vittek végbe.

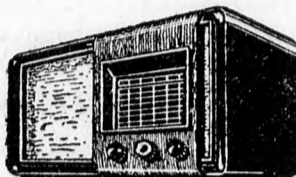
Csúcsteljesítmények:

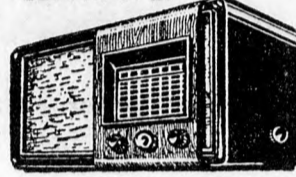
EXTRA SZUPER

ELIT SZUPER

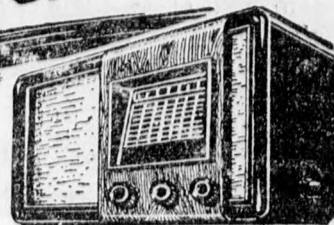
ELITSZUPER U

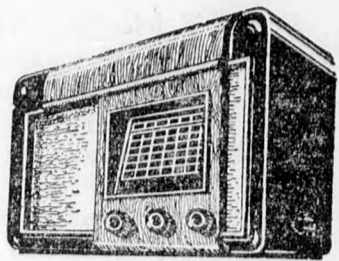
TELEP SZUPER

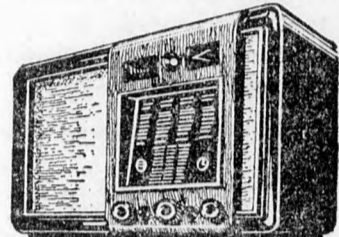
CSÚC SZUPER

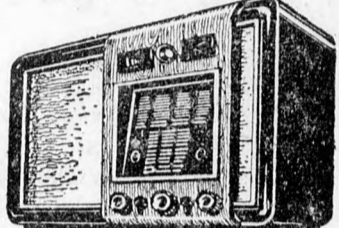
NÉGYES SZUPER

KONCERT SZUPER

SZUPER 42

SZUPER 42 U

Standard RADIO

CSÚCSSZUPER SOROZAT

Washingtonból jelentik: (NTI) Az Associated Press szerint a moszkvai tárgyalásokra kiküldendő bizottság ki-nevezésével kapcsolatban hivatalosan közölték, hogy Anglia hasonló küldöttséget küld Moszkvába és a küldöttség vezetője lord Beaverbrook lesz

légialakulatokat még nem érte veszteség. (MTI)

Berlnből jelentik (NTI): Német harci gépek a finn öbölben minden méretű bombákkal bombázták szovjet hajókat. Három kereskedelmi hajót 11.000 tonnával súlyosan megrongáltak. Egy ezer tonnás hajót elsüllyesztettek. (MTI)

Berlnből jelentik (NTI): A Lüt-zov ismert vadászrepülőraj 1940 május 10-én és 1941 szeptember 1-ike között összesen 1402 ellenséges gépet lőtt le. Ezenkívül megsemmisítettek a földön vesztelő 243 szovjetgépet. A keleti hadjárat folyamán a raj naponta átlag 14 légi győzelmet arat. (MTI)

Leölték mind az öt gépet abból a szovjet repülőrajból, amely át akart haladni hadállásaink felett. Az olasz

Mannerheim tábornagy felhívása a finn csapatokhoz

Helsinkiből jelentik: (NTI) Hivatalosan közlik, hogy a finn vadászrepülők, Keletkaréliában lelőttek három ellenséges vadászgépet. A légvédelmi tüzérség a karéliai földszorosban két szovjetgépet zsákmányoltak, úgyhogy az ellenség összesen 13 gépet veszített. Finn részről nem volt veszteség. Az egyik légvédelmi üteg két ellenséges kiserődöt szétrombolt. Keletkaréliában eredményesen tüzeltek ellenséges csapatösszevonásokra és gépkocsioszlopokra. (MTI)

Mannerheim tábornagy felhívást intézett csapataihoz:

— A karjalai földszoroson — szól a kiáltvány, — elértük a régi országhatárt, Finnországnak azt a részét, amelyet a moszkvai béke erőszakkal, minden ok nélkül elragadt tőlünk. A finn hadsereg hősiességével teljes egészében visszacsatolta az országhoz. Viipurin büszke várán a kék-fehér lobogó leng. Karjala újra szabad! Számítatlan ház és erdőterület tanuskodni fog azonban a bolsevizmus igazi legéről.

Helsinkiből jelentik (NTI): Man-

Mannerheim tábornagy azután kö-

szöveget mond a katonának hősies-
ségükért és kijelentette, hogy még
nem jött el az ideje, hogy a kardot
kicséréljék az ekével. (MTI.)

Berlinből jelentik: A német légi-

erő kötelekei kedden — mint a NTL
értesül, — a Dnyeper és a Krimi fél-
sziget közötti területen megsemmi-
sítettek szovjet utánpótlási oszlopo-
kat. (MTI.)

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz
hadijelentések és laptudósítások ar-
ról adnak hírt, hogy Észak-Afrikában
egyre fokozódik a légitvekenység. A
Stefani irodának északafrikai haditu-
dósítója különösen kiemeli Tobruk
legutóbbi bombázását. A tengelyhatal-
mak bombázói több mint ezer közép-
és nehézbombát dobtak Tobruk védel-
mi- és kikötőberendezéseire. A bombák
óriási kárt okoztak.

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz
csapatok nem csupán folytatják hősies
ellenállásukat a tulerőben lévő ellen-
séggel szemben, hanem fegyverrel vá-
laszolnak azokra a fejszölitásokra,
amelyekben arra hívják fel őket, hogy
adják meg magukat. Ezzel az egész vi-
lág csodálatát kivívták. (MTI)

Londonból jelentik: A Reuter iroda
kairói jelentése szerint a belügymi-
niszterium közli, hogy a Szuez ellen a
szerdára virradó éjszaka végrehajtott
támadás következtében a csatorna vi-
dékén károk keletkeztek. (MTI)

vedéssel lett magyar mult; a je-
lent... a ma is vérző Magyarország-
got; a jövőt...?

Mellettünk apró fiúcskák rohan-
nak el. Szinte ellepik az egész utcát,
annyian vannak, — hála Istennek, —
Hangos zivajjal kergetőznek: lovas-
dít játszanak. A csapat végén pótlóm
legényke igyekszik a többiek után.
Apró lábait alig emeli a rög fölé.

Lehajolok érte, ölembe kapom és
megcsókolom a — magyar jövő zálo-
gát.

— Ejesszen, lácsi, mejt itthagy-
nak a lovak...

LASZLÓ MIHÁLY

40 szovjet páncélkocsi semmisült meg és 2250 ember esett fogságba a szeptember második súlyos harcokban

Berlinből jelentik: (NTI.) A keleti
arcvonal középső szakaszán szeptem-
ber másodikán vívott súlyos harcok-
ban a német csapatok 40 szovjet
páncélkocsit semmisítettek meg, kö-
zöttük 11 legnehezebb méretűt és
egy negyven tonnás szárazon és vi-
zen járó páncélkocsit. Ezenkívül
2.250 foglyot ejtettek, sok járművet
és hadianyagot zsákmányoltak. Né-
met harci kocsik és páncélos kötelei-
kek szeptember másodikán elfoglal-
tak egy erővidéket, a keleti arcvon-

nal középső részén.

Ezekben a harcokban 2.500 foglyot
ejtettek. A szeptember elsejei har-
cokban az arcvonal középső részén
5.700 szovjetkatonát fogtak el. 27
szovjetpáncélkocsit, köztük egy 32
tonna súlyú karekocsit, 18 löveget
150 géppuskát, 47 gránátvetőt, nagy-
mennyiségű egyéb gyalogsági fegy-
vert és egyéb hadianyagot zsákma-
nyoltak a német katonák. A német
aknák a szovjethajók temetőjévé vál-
tak a Keleti-tengeren. (MTI.)

Honfoglalók nyomdokain

— Bepillantás egy szatmármegyei község életébe —

Bevallom őszintén, nagyon sok-
szor fáj a szívem, amikor hosszú
éveken át egy országhatár választott
el szülőfalumtól, Kaplonytól. Szép
napos időben sokszor kimentem egé-
szem addig a csúfos árokig, amelyen
— mert egyszer tiltva léptem át raj-
ta, — így mondták, — soha vissza
nem mehetek. Onnan aztán addig
néztem szülőfalum két fehér tornyát,
amíg a könny el nem fátyolozta sze-
memet. Ugy éreztem ilyenkor, mint-
ha azon a szomorú búcsúéjszakán az

a falu elvette volna tőlem, szabad ha-
zába távozó újjól, szívnemek felét,
amely nélkül soha boldog nem le-
hetek...

Valahogyan mindig ez jut az
eszembe, amikor végigjárom felsza-
badult falum poros utcáit. Ez a
megtalált boldogság érzete önti el
bensőmet, amikor az emberekkel ta-
lálkozom, akiknek tekintete olyan
őszinte, olyan nyílt, mint rosnástűlő
templomok homlokzata.

Azóta eltelt két évszázad. A törté-
nelmi örök szövetséghez az unokák
végig hűek maradtak. Szívük érzelme,
a szabadságharc és a világháború hő-
sei a biznyság Isten és emberek
előtt.

És mert ez így volt, azért volt Kap-
lony a letűnt húsz év alatt

A letűnt világ urai a történelem
alakító kezét szerették volna megállí-
tani. Bezárták az iskolát, amelyben
Kaplony fia anyanyelvükön akartak
tanulni. Nincstelenségre, éhezésre
ítélték tanítóikat, mert magyarok
váltak és semmi más... És Kaplony
tűrt és hallgatott. Ebben a néma
szenvedésben csak az emberek szemé-
ből kisugárzó dac lett egyre mélyebb,
egyre lélekemelőbb. Ezt tudta min-
denki Kaplonyról. Azt is tudta min-
denki, hogy a kaplonyiak szíve mé-
lyen melyik az a tilkos álom, amely-
ről az est csendjében apró-nagy biz-
va sutlog. Ez volt a bűnük, ezért
gyűlölték őket...

A történelem lapjai

Kaplony... Kaplony... Nem is
gondolják sokan, mi rejlik ez egy-
szerű szatmármegyei falu neve mö-
gött. Benne van e névben az egész
magyar nép története; annak a ma-
gyar nemzetnek története tükröződik
vissza ennek a kis falunak történeté-
ben, amelynek minden százada a lét
és a nemlét súlyos kérdését rejti
magában.

A honfoglaló ősök szerették meg
azi a vidéket. A Kaplony-nemzetség
fiai veszik birtokukba. Ősi várakal,
valamint a középkor magyar szerze-
si életének virágkorában épült szép
templomukat a tatár dúlja fel. A vár
romjai mellett felépült községet el-
hamvasztja a török. A török dúlás
végén, éppen úgy, mint az egész nem-
zet, e kis falu is a tönk szélén áll.
Béke kellett volna, hosszú béke. És
jött helyette a kurucok szabadság-
harca. Kaplony — ahogyan ebben
az időben nevezték — ebből is kivé-
szí részét. Talán a kaplonyiak ősi
Tyukodi-családjának sarját éneklő
még a szép kuruc nótá:

„Te vagy a legény, Tyukodi pajtás.”

A kuruc háború végén a falu in-
kább temető volt, mint élők lakó-
helye.

A Gondviselés akarata az volt, hogy
erre a romlásnak indult magyar mel-
lé új nép jöjjön. És eljöttek vala-
honnán a németek hazájából a Flei-
szok, a Liebek, a Kindek, a Schrä-
dik, stb. ősei. A kaplonyi magyar
föld, amelyet a honfoglalók vére-ve-
rejtéke áztatott, amelynek őlen por-
ladoztak a kaplonyi hősök — ez a
kaplonyi föld hajlékot nyújtott a jó-
radi vándoroknak; a kaplonyi drága

föld, ez a jó édesanya, kenyeret, ma-
gyar kenyeret tett az érkezettek asz-
talára; a kaplonyi föld új lakóinak
adta magyar lelkét!

És az új lakosok, a messi útát
vándorai viszonzásul megragadták en-
nek a drága földanyának kezét meg-
csókolták azt és örök szövetségre lép-
tek a magyar földdel, a magyar ha-
zával...

... a gyűlölt falu...

Annyi elűldözött, annyi menekül-
fia talán nem volt Erdély egyetlen
falujának sem. Megannyi tüzes lelki
magyar volt mind! Az öregek — mert
ilyenek is bőven akadtak a menekül-
tek között — még nagyobb lelkesé-
dással, nagyobb tüzzel várták a fel-
szabadulást. Ott, jalunktól távol meg-
tanultuk nagyrabcsúlni szülőfalun-
kat. Míg elnyomóink gyűlölték min-
dent, ami kaplonyi, mi egyre na-
gyobb reménnyel vártuk felszabadu-
lását.

A katonai hatóságok tudnak csak

A boldog falu

Minden álmunk valóra vált. Ép-
pen a napokban zúgtak fel a haran-
gok, hogy hirdessék a gyönyörű na-
pok emlékeit. Kaplony kis nádfedéles
házain magyar zászlót lenget a szél.
A föld verejtékező népe ünnepel: ma-
gyar ünnepet tart újra. Arcuk csupa
öröm, csupa boldogság! Nem látszik
meg rajtuk, hogy ár önti el minden
evben határukat s így a mindennapi
kenyerük is alig van meg.

— Majd ad a jó Isten, — remény-

elmondani, hány kaplonyi zörgetett a
kaszárnnyák ajtaján, mert boldognak
érezte volna magát, ha katona lehe-
tett volna.

Egyik szemtanu beszélt el, hogy
egyiküknek nem kisebb kívánsága
volt, mint az ezredes úr elé jutni. Kí-
vánsága teljesült.

— Miért akarsz katona lenni,
fiam?

A legény büszkén hátravetette
fejét:

— Mert szeretem Erdélyt és benne
Kaplonyt!

kednek jó pár év óta.

— Öröm közöttük élni, — alapít-
juk meg fiatal barátommal, akivel
együtt rójuk az utcákat.

— Mit gondolsz, mi teszi Kaplonyt
boldoggá?

Társam megáll kissé, majd mély
megfontolással ezt mondja:

— Mert szereti múltját, jelenét és
jövőjét...

Megkap rövid feleletet. Elgondol-
kodom: a kaplonyi múltat... a szen-

A felszabadulás évfordulójának egyetlen hangversenye a székes- egyházban

A budapesti Koronázó Főtemplom
együttese hangversenyez szombaton
este Nagyváradon

A felszabadulás évfordulójának
egyetlen programpontja ez az ünnepi
hangverseny lesz, szombaton este
pontos 6 órai kezdettel a székesegy-
házban. A budavári Koronázó Temp-
lom 100 tagú ének- és zenekara fo-
gadalmát valósítja meg, amikor díj-
talanul, csak a költségeik megtéríté-
sével jön le velünk együtt ünnepelni.
Másképp ez lehetetlen volna 100 mű-
vésznék lejjövele csak úgy valósít-
ható meg, ha ajándékba adják tudá-
sukat. A szólisták az operaház tagjai.

A zenekar tagjai az operaház es a
budapesti hangversenyzenekar legki-
válóbbjai. Ilyen együttes a multban
se szerepelt, de a jövőben se egyha-
mar fog szerepelni Nagyváradon.
Fogadjuk őket szeretettel, legyünk
ott mindnyájan és ezzel is értékel-
jük hazafias és együttérző áldozatu-
kat.

A műsor száma a következők:

1. Sugár Viktor: Harsonajelek.
2. Sugár Viktor: Magyar Hszek-
egy.
3. Dr. Bánáss László bevezető
beszéde.
4. Liszt Ferenc: Koronázó misé-
je 8 részben. Kyrie, Gloria, Gradu-
ale, Credo, Offertorium, Sanctus,
Benedictus, Agnus Dei.

Szoprán szóló: Szabó Ilonka,
operaházi tag, alt szóló: Thury Gi-
zella, tenor szóló: Harangozó Já-
nos operaházi tag, basszus szóló:
Mally György operaházi tag. Hege-
dű szóló: Hoffman Rezső. az opera
hangversenymestere.

Szünet.

5. Dohnányi Ernő dr.: Offertó-
rium a szegedi miséből.

Szoprán szóló: Pálffy Mária,
basszus szóló: Horváth László, töb-
biek mint fent.

6. Antalffy Vilmos: Ave Maria.
Alt szóló: Thury Gizella.

7. Kodály Zoltán: Budavári Te
Deum. Szólisták mint a misében.

8. Erkel Ferenc: Hymnus

Ilyen hatalmas műsor és ünnepi
számok, méltó keretei az évforduló
megünneplésének. A megmozdulás is
hatalmas az arányaiiban. mert már
alig van hely. Elővételeiben szerezz
meg mindenki állóhelyét, mert a
helyszínen alig lesz más állóhelynel.
Elővétele péntek reggeltől az Iaegru-
forgalmi Hivatalban, Rákóczi-út 13.

A nagyváradi római katolikus egyházközség Képviselőtestülete megválasztotta tisztikarát és az Egyháztanácsot

Betöltötték az egyházközség elemi iskolájának két megüresedett tanítói állását

Nagyvárad. Saját tud. Tegnap délután tartotta meg a nagyváradi római katolikus egyházközség képviselőtestülete alakuló közgyűlést, amelynek keretében megválasztotta tisztikarát és az Egyháztanácsot. Az alakuló közgyűlésnek az ad külön érdekességét, hogy azt a nagyváradi katolikus egyházközségek szervezeti szabályzatának megfelelően tartották meg, a képviselőtestület tisztikarát és a központi Egyháztanácsot is ezeknek megfelelően választották meg.

Az alakuló közgyűlés a Katolikus Kör közgyűlési termében kezdődött délután 5 órakor. A közgyűlést dr. Lestyán Endre prelátnak nyitotta meg. Ismertette az egyházközségi szervezet magyarországi jogszabályait. Megemlítette, hogy a jövőben itt is ezeknek megfelelően alakul és nyilvánul meg az egyházközségek belső élete és szervezete. Ezen az alapon történik most majd a választás is.

A képviselőtestület igazolása

A közgyűlés mindenekelőtt kiküldött saját kebeléből egy bizottságot dr. Gyöngyössi István elnöke alatt, amely átvizsgálta az egyes egyházközségek jegyzőkönyveit és így igazolta a képviselőtestület kiküldött tagok jogosultságát. A bizottság a jegyzőkönyveket rendben találta és igazolta a tagok jogosultságát. Az egyházközségek által kiküldött tagokon kívül tagjai még a képviselőtestületnek hivatalból: dr. Molnár János prelátnak-kanonok, dr. Oswald Arisztid prem. gimn. igazgató, P. Scmogyi Evermund kapucinus rendfőnök, Halász Gyula apátplébános, Mellau István pápai kam. plébános, Gálffy Sándor plébános, dr. Tombory Béla plébános, dr. Tempfly István leányegyleti igazgató, Török László segédlelkész, Szebenik Nándor lazarista rendfőnök, Ercesey Géza igazgatótanító, Székely Gyula igazgatótanító, Szabó Imre igazgatótanító.

Az igazolás után dr. Lestyán Endre prelátnak-kanonok megnyitotta a megalakult képviselőtestület első közgyűlését. Megnyitó szavaiban felhívta a testület tagjait, hogy milyen szent hivatás vár rájuk a jövőben. A képviselőtestület munkájának irányát a Katolikus Akció programja adja meg. Arra kell törekednie mindenkinek, hogy ennek megfelelően dolgozzon a hitélet fellendítésén és elmélyítésén.

Ezután felszólította a képviselőtestületet, hogy válassza meg tisztikarát és az Egyháztanácsot.

A tisztikar és az Egyháztanács megválasztása

Dr. Lestyán Endre prelátnak-kanonok megnyitó beszéde után a képviselőtestület egyhangúlag megválasztotta tisztikarát. A tisztikar tagjai a következők:

Világi elnök: dr. Cziffra Kálmán.
Egyházközségi főgondnok: Várady Boldizsár.

Pénztárnok: Tóth László.

Jegyző: Ertsey Géza.

Pénztárvizsgálók: dr. Jelenits István, Schiller Ferenc, Klemensz Rezső.

A felszólamlási választmány tagjai: Podolcsák József, Réz Andor, Jelinek Géza, Rác András, Horváth Árpád.

A megválasztott főgondnok mellett az egyes plébániákon a plébános ajánlatára gondnokot nevez ki a képviselő-

testület. Ezek kinevezésére későbbi időpontban kerül sor.

Az Egyháztanácsot szintén egyhangúan választották meg. Tagjai lettek a következők:

Rendes tagok: az olasz-területéről: dr. Bartos Gyula, dr. Bocskor Gyula, dr. Czumbel Károly, dr. Gyöngyössi István, dr. Hlatky Endre, Horváth Árpád, dr. Jelenits István, dr. Krüger Jenő dr. Markovits Manó, dr. Pacsay János, Schiller Ferenc, Szeri Andor.

A székesegyházi plébánia területéről: Brösztel Lajos, Csicsmányi Jenő, Farkas Mihály, dr. Imrik Gusztáv, Podolcsák József.

Ujvárosi plébánia területéről: Belányi Imre, dr. Gyapay László, dr. Horváth György, Jelinek Géza, dr. Lőrinczy Gyula, dr. Popity János, Zöldi Bertalan.

Váradvelencei plébánia területéről: Molnár Győző, Pintye György, Rác András, Réz Andor.

Az össi-telepi plébánia területéről:

Dvorzsák Lajos, Kindle Miklós, Lőrinczy Győző.

Pótlagok az olasz-területéről: Hermann Lajos, Faber Lipót, dr. Paál Árpád, Pintér István, dr. Vargha László.

A székesegyházi plébánia területéről: Akurátni András és dr. Derzsy Zoltán.

Az újvárosi plébánia területéről: Dévald László, Palcsik Sándor, Szallerbeck Antal.

A váradvelencei plébánia területéről: Kiss Endre és Pászlay Gyula.

Az össi-telepi plébánia területéről: Doronszky József.

Betöltik az olasz iskola két megüresedett tanítói állását

A tisztikar és az Egyháztanács megválasztása után sor került a katolikus elemi iskola két megüresedett tanítói állásának betöltésére. A közgyűlést felfüggesztették és szavazóbizottságot küldtek ki, amelynek elnöke dr. Gyöngyössi István, tagjai pedig Várady Boldizsár, Jelinek Géza és Ertsey István voltak. A megüresedett állásokra összesen 37 pályázat érkezett be. A pályázók közül az Egyházmegyei Főhatóság három-három jelölt mindegyik állásra és ezek közül választott a képviselőtestület. A megejtett választás után az egyik tanítói helyet Baumgartner Ferencel, a másikat pedig Rákosi Miklóssal töltötték be.

A választás után a közgyűlés véget ért.

IGY MÁR MEGÉRTJÜK SZTALINT

A vörös cár nagyapja kaukázusi vándorzsídó volt

Vichy, szeptember. hó.

Talán az angol-szovjet hadaknak iráni támadása sem okozott olyan nagy meglepetést, mint az a hiteles leleplezés, amivel Dugasvilli József-ről, vagyis Sztalinról két földije és kortársa szolgált a nagyvilágnak. Eddig a zsidó sajtó és hírszolgálati irodák állandóan világgá kürtölték, hogy csöndes átalakulás van a Szovjetben, a zsidókat háttérbe szorították s az orosz paraszti származású, egykori ortodox pap, Sztalin ennek az antiszemita reakciónak a feje. Milliók és milliók dőltek be ennek a ravasz propagandának, aminek átlátó célja volt: a világot rabszolgaságba hajtani akaró moszkvai zsidó vezérkarnak munkáját elködösíteni. Még jóhiszemű nacionalisták is elhitték ezt a blöfföt és hazugságot. S most íme: robbant a nagy bomba: Sztalin zsidó! Sok mindent megértünk már a szovjet urairól. Lenin félzsidó, Molotov felesége zsidó, a Kaganovics-dinasztia tiszta zsidó s akinek valami vezetőszerpepe volt ott Moszkvában, legalább zsidó származék vagy a felesége zsidó. De hogy Sztalin is zsidó, ezt a hirt alig akarta valaki is hinni.

Íme, ez a gyönyörű családja!

De megjelent a georgiai Imam Raguzának nagyszerű műve: „La vie du Stalin“ (Sztalin élete) Párizsban. Az első kiadásokat a zsidók felvásárolták, érthető okokból. E könyvben írja az Imam, aki elemista társa volt a kereszténység hóhárának: „A vöröshajú cipész, Bosszó, a vörös diktátor apja, vad és nyers ember volt.

Őseitől örökölte tulajdonságait s utódaira is átszármasztotta. Failaz osszéta volt, a primitív mohamedán néptörzs a Kaukázusban él, a magas hegyek között, Európa és Ázsia határán. Bosszó és Dugasvilli Cato (Sztalin anyja összeházasodtak, de nem szerelemből. Csak úgy, ahogyan a törzsi szokások előírták. Tekhinvali-ban kötötték meg a házassági üzletet. A Lilo faluból származó suszternek kis cipőraktára volt ott. Cato apjának, aki zsidó és a Kuthaisszi-hegyekben őszeres (handlő) volt, pedig divatáru raktára. De ezzel nem elégedett meg, hanem lóháton kóborolta a hegyi törzsek falvait a Kaukázusban.

Az őszeres nagyapa életrajza

Am mielőtt részletesen foglalkoznánk anyai nagyatyjával, tudnunk kell, hogy annak idején a dél-orosz antiszemita népreteg elől egy csomó zsidó a Kaukázus hegyeibe menekült, ahol a mai napig is megtalálhatók. A községekben kívül élnek. De könnyen meg lehet őket különböztetni a többi lakóktól, tipikus szemita külsejük: görbe orruk, hosszú kaftánjaik, szokásaik, hajtincseik, vallásuk és különös hanghordozásuk, habár jól beszélnek is a hegyi városok nyelvét, mégis elárulják zsidóságukat. Valamikor régen csak vándorkereskedelemmel foglalkoztak. Hatalmas zsákokkal hátukon, amiben minden portéka megtalálható volt, lóval, számmárral, öszvérrel, néha tevékkel járták a vidéket s szövevel, cérnával, tüvel és tükörrel kereskedtek, amiket vajért, sajrtért, gabonáért, baromfiért, bundákért, gyapjuért és más

falusi termékekért cserélték el. Ez a cserekereskedelem szükségyszerűség volt a Kaukázusban, ahol a hegyi törzsek sem arany, sem ezüst pénzt el nem fogadtak bankót különösen nem, mert az analfabéta nép nem tudta megkülönböztetni több másféle színes vignettától vagy számoló-cédulától. Ezeket a vándorkereskedőket csarsinak nevezték, ami minden zsidóra ráragadt.

Ezért szereti Sztalin a zsidókat!

Ezek a zsidók gyorsan és mérhetetlenül meggazdagodtak s így magukra vonták a falusi nép haragját...

Ilyen csarsi zsidó volt Sztalin nagy nagyapja. Sztalin felesége is zsidó, Kaganovics-Kohan népbiztos húga.

A vére visszahúzta a vörös cárt a gettó-zsidók közé...

Eddig Imam Raguz. Mindezt megérősíti Sztalin egykori földije és játszótársa: Robakidze is „A mártírok“ című művében. Egyenesen megírja, hogy zsidó-származék s azért is érezte magát mindig csak zsidók között jól s csak ezért zsidósította el teljesen a szovjet-kormányzatot. A vér, főleg a zsidóvér, sohasem tagadja meg magát. Azért oly nagy az öröm Izraelben, ha Sztalinról jó híreket hallanak.

Fotokópiáját

percek alatt
REVUE FOTO
készíti
Rákóczi-ut 3. Hevman udvar

Frenczel Sándor
tükör és üvegsziszolda
Tábla-üveg nagy raktár
Olcsó ablaküvegezés
Képkerekezés
Nagyvárad, Szt. János utca 48.
Telefon: 19-13

Bevárosi mozgóban

Pénz áll a házhoz

Két órai kacagás!

Kiss M., Vaszary P., Ottrubay M., Pilicsy, Latabár, Pethes.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1 MA

Titkok kastélya

Relytély, szerelem, izgalom.

George Sanders, Margaret Lindsay, Dick Foran.

Híradó.

Előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Apolló filmszínházban

Jegyelővét egész hétre

Jávor Pál és Karády Katalin világhírné

Halálos tavasz**Arviz miatt Körösfeketető és Csucs között autóbuszok beiktatásával bonyolítják le a vasuti forgalmat**

Budapest, a Magyar Országos Tudósító jelenti: A MÁV igazgatósága közli az utazóközönséggel, hogy a Budapest-Szolnok-Nagyvárad-Kolozsvár-Beszterce vonalon közlekednek ugyan a vonatok, azonban Körösfeketető és Csucs állomások közötti vonalrészben mintegy két kilométer hosszúságban autóbuszok közbeiktatásával tartják fenn a forgalmat.

A MÁV igazgatósága a fentiekre való tekintettel felhívja az utazó közönséget, hogy csak elkerülhetetlen esetekben utazzék a fenti vonalakon. Megnyugtatóan közlik, hogy a székesfehérvári nyaralók akadálytalan hazaszállítása illy módon biztosítva van.

Rendeletek a Hivatalos Lapban**Az északkeleti részeken megszűnt a távbeszélő forgalom korlátozása**

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A Hivatalos Lap csütörtöki száma közli a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium rendeletét, amely szerint az északkeleti országrészekben elrendelt távbeszélő forgalom korlátozása megszűnt. A rendelet hatályon kívül helyezi az 1941. július 3-án kiadott rendeletet.

Könnyítések a váltók élévülésénél

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. minisztérium 6440-1941. számú M. E. rendeletét, amely a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben a váltók tekintetében felmerült nehézségekre való tekintettel 1941 május hó 30-ika előtt kiadott váltókon alapuló visszakereseti élévülésének idejét 1942 július 30-áig hosszabbítja meg.

December 31-ig meghosszabbították az erdélyi ideiglenes iparjogosítványok és munkakönyvek kiadásának határidejét

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: A Budapesti Közlöny szerdai számában jelenik meg a minisztérium rendelete, amely 1941. évi december 31-ig hosszabbítja meg az erdélyi ideiglenes iparjogosítványok kiadására, valamint a román munkakönyvvel rendelkező személyeknek megfelelő magyar munkakönyvvel való ellátására megállapított határidőket. A rendelet értelmében ezután az erdélyi iparhatóságok ideiglenes iparjogosítványok kiadása előtt a kereskedelmi és iparkamarát is meghallgatják és csak akkor adnak ki ideiglenes iparjogosítványt, ha

valószínűnek látszik, hogy a folyómodó még annak hatálya előtt igazolni tudja az önálló iparüzésnek a magyar jogszabályokban megállapított feltételeit.

Egyetemi és akadémiai ösztöndíjakra lehet pályázni

A Hivatalos Lap legutóbbi számában több pályázatot közöl. Pályázni lehet a m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mérnöki és építészeti szakára beiratkozott hallgatóknak több egyenkint 1000 pengős ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyerésére a kérvényt a m. kir. földművelésügyi miniszterhez címezzve az illetékes kar dékánjához kell

benyújtani. Az ösztöndíj elnyerése vízügyi szolgálati kötelezettséggel jár.

Ugyancsak a földművelésügyi miniszter oszt ki több ösztöndíjat 1000 és 1200 pengős összegekkel rendszerített kísérleti tanulmányokra. Pályázhatnak ugyancsak a fenti említett főiskola növendékei.

Pályázni lehet az ország négy gazdasági akadémiajára beiratkozott hallgatóknak 1000 és 500 pengős ösztöndíjakra. Ezeknek feltétele a gazdasági felügyelői pályára való jelentkezés. Részletes pályázati feltételek a Hivatalos Lap 199. számában találhatók. Kivánatra szerkesztőségünk szívesen bocsátja az érdeklődők rendelkezésére.

Egy évvel kitolódik azok felvételi korhatára, akik 7 éves korukban kezdték az elemi iskolát

Nagyvárad. Saját tud. A közoktatásügyi minisztérium leiratot intézett a nagyváradai tanügyi hatóságokhoz és ebben a leiratban közli, hogy az 56983/1941 évi V. ü. b. számú rendelet alapján mindazon vallás és közoktatásügyi rendeletek, amelyek az iskolákba felvehető tanulók felső korhatáráról rendelkeznek, akkép hajtandók végre, hogy a román uralom idejében 7 éves

korukban iskolakötelesekké vált tanulóknak nézve a korhatár egy évvel kitolódik. Ez azt jelenti, hogy pl. a keresk. középiskola I. évfolyamába eddig a betöltött 18 éves korig lehetett csak felvenni növendékeket, most 19 éves korig lehet oda beiratkozni. Ugyanez áll — persze megfelelő módosítással, — a gimnáziumta, polgári iskolákra stb. is.

GAZDASÁGI ÉLET**A közellátási miniszter a minőségi buza értékesítését megkönnyítette**

A m. kir. közellátási miniszter ur, 352.877-1941. K. é. I-3. számú rendeletével a minőségi búzánál megkívánt feltételeket az alábbiak szerint újra szabályozta:

A 80 kg-nál magasabb hektoliter-súlyu buza ára 100 kg-ként 1 pengővel, a 81 kg-nál magasabb hektoliter súlyu buza ára pedig 100 kg-ként 150 pengővel magasabb a megállapított 30 pengős árnál, ha a buza kifogástalan egészségi állapotú, csira-, doh- és üszökmentes, 1 százaléknál több idegen anyagot nem tartalmaz, a szemek túlnyomóan (legalább 60 százalékban) acélosak és általában fejlettek.

A rendelkezés értelmében tehát:

1. nem szükséges a poloskaszurt szemek számarányát megvizsgálni.

2. a szemek nem „egyöntetű nagyságúak, fejlettek és alakúak”, hanem „általában fejlettek” kell, hogy legyenek.

Ezek szerint a 150 mázsánál kisebb tételek is, — amennyiben megfelelnek az újabb rendelkezésnek — a fenti felárak mellett vásárolhatja meg a „Hombár” a termelőktől.

3. Az acélos szemek számarányára vonatkozólag előírt 60 százalékos legalacsonyabb határt a buza egyszerű megtekintésével is meg lehet állapítani.

Hogyan és kinek lehet beszerezni a szükséges gabonamennyiséget?**KENYÉRGABONA BESZERZÉSÉNEK MÓDJA**

Az a vámörlésre jogosult mező-, szántó-, rét-, szőlő-, legelő és erdőgazdálkodást végző munkás, aki ebben az évben természetben gabona-

járandósága fejében, nem keres meg annyi gabonát, hogy az a családja egész évi ételmezésére elegendő legyen, a községi elöljáróságtól (városban a polgármestertől) e hiány beszerzésére engedélyt kell kérjen. Ezt az

engedélyt a községi elöljáróság 1941. évi október 31-ig állítja ki s az így engedélyezett gabonamennyiséget a gazdasági munkás a „Hombár” közvetítésével 1941. évi október 31-ig kell beszerezze.

Azok a gazdák (földtulajdonos, haszonbérlet, vagy bérlő), akik maguk művelik a földet és egyéb keresetük nincs s akik rajtuk kívül álló okok miatt (pl. arviz, katonai szolgálat) a saját háztartási szükségletükre elegendő gabonát termelni nem tudtak, szintén így szerezhetik be kenyérgabona szükségletüket.

ABRAKTAKARMÁNY BESZERZÉSE

Ha az 50 kat. holdnál kisebb gazdának a fentjelzett okok miatt nem termelt takarmányozásra elegendő gabonája, azt ugyancsak a fentiek szerint szerezheti be. A beszerezhető abraktakarmány (árpa, vagy zab) gazdaságonként 100 kg.

VE-TŐMAG BESZERZÉSE

Vetőmag beszerzésére az állami vetőmag-akciók nyújtanak lehetőséget. Az olyan 50 kat. holdnál kisebb területen gazdálkodó termelők (felesek) részére, akik állami akció keretében nem juthatnak vetőmaghoz, azt október 31-ig a községi elöljáróság engedélyével, a „Hombár” utján szintén beszerezhetik.

Az 50 kat. holdon felüli gazdaságok a vetőmag beszerzésére az engedélyt egyenesen a Közellátási minisztériumtól kell kérjék (Budapest, Nádor-utca 27. szám.)

Száj és körömfájás lépett fel a megyében

Nagyvárad. Saját tud. A közigazgatási bizottság szerdai ülésén ismertett állatorvosi jelentés szerint az elmúlt hónapban az állategészségügy kedvezőtlen fordult a vármegyében. Kötegyán községben fellépett a ragadós száj és körömfájás. A bejelentést későn tették meg, így a betegség átterjedt a szomszédos megyékre is, elsősorban Gyomára és Endrődre is. A betegség következtében három vészterületet kellett kijelölni, ezekbe tartozik Kötegyán, Sarkad, Sarkadkeresztúr, Méhkerék, Újszalonta és Nagyszalonta.

Az állatforgalom a következő volt: kivitték 231 darab nagy marhát, 76 darab növendék marhát, 187 darab borjút, 190 juhot és kecskét, 191 hárányt, 697 hizott sertést, 736 sovány sertést, 992 süldőt és 245 darab malacot.

Iskolai- és aktataskák

kefék, fogpaszták, fésűk, iskolai kazetták, esernyőkben legolcsóbb a

D'OR Rákóczi-út 18.

Keresztény üzlet!

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 30.
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Vasárnapi szám 16 fillér.

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

MIKOR KELL SÖTÉTITENI?

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
Szeptember 4-én az elsötétítést 9 óra
20 perckor kell végrehajtani és 5 óra
15 percig tart.

A bevonulás évfordulójának ünneplése a nagyvárad Székesegyházban

Szeptember 6-án, szombaton reg-
gel 10 órakor a Székesegyházban ün-
nepélyes hálaadó nagy mise lesz a
bevonulás évfordulójának megünne-
plésére. Az ünnepi szentmisén a buda-
vári Koronázó Főtemplom ének- és
zenekara működik közre Sugár
Viktor, az európai hírű karnagy és
szerző vezényletével. Az ünnepi
szentbeszédet dr. Schriffert Béla
apostoli kormányzói helynök mondja.
Az ünnepi szentmise után meg-
térge gyugancsak a Székesegyházban
a Magyar Nemzeti Munkaközpont
nagyvárad i tagozat zászlójának meg-
áldása. Erre az ünnepélyes alkalmra a
nagyvárad i magyar munkásság teljes
számában felvonul Szabó János kő-
műves, felsőházi tag vezetésével.
Az ünnepi istentiszteletra meghiv-
ták az összes katonai és polgári ha-
tóságokat.

Tanácsülést tartott a törvényszék
ötös tanácsa. Nagyvárad. Saját tud.
Csütörtökön délelőtt nemzetgyűlési
perek tárgyalása volt kitűzve a tör-
vényszékben. Az ötös büntetőtanács dr.
Ungvári Antal elnökletével össze is
ült, de csak a megjelent tanukat hall-
gathatta ki, mert Blága Ilona nagy-
várad i, Szakál Mihály pocsai és Szó-
doreán Demeter váradszőlősi lakosok,
akik megsértették a magyar nemzetet,
időközben eltávoztak az országból s
így kihallgatni nem lehetett.

AZ OLASZ KORONARENDELÉS
NAGYKERESZTJÉVEL TŰNET-
TÉK KI A KVIRINÁLI MAGYAR
KÖVETET. Rómából jelenti a MTI:
Az olasz király és császár a kvirináli
magyar követnek az olasz korona-
rend nagykeresztjét adományozta.

Hirdetmény. Nagyvárad thj. város
Közlelmézési Hivatala felhívja az ösz-
szes jószágirtó lakosokat, hogy jó-
szágállományukat (szarvasmarha, ló,
sertés, stb. baromfi) a darabszám pon-
tos feltüntetésével, három napon belül
a Közlelmézési Ügyosztálynál, írásban
jelentésük be. A bejelentések a Közlelmé-
zési Ügyosztályhoz (Szaniszló-u. 15.)
postán küldendők be, vagy a kapualj-
ban kifüggesztett szekrénybe doban-
dók be.

FELHÍVÁS. A Budapesti Őszi
Háztartási és Lakberendezési Vásár-
ra 50 százalékos utazási és egyéb
kedvezményt nyújtó igazolványok az
Ipartestület hivatalában kaphatók.
Az Ipartestület Elnöksége.

Kinevezések a Nagyvárad városi
adóhivatalhoz. A Hivatalos Lap leg-
utóbbi száma közli a belügyminiszter
intézkedését, amellyel Szentes Imre
városi végrehajtó, kaposvári lakost I.
oszt. adótisztté, Péter Lajos adóhiva-
tali gyakornok, nagyvárad i lakost II.
oszt. adótisztté, Darabont Dénes és ifj.
Lőrinczy Rezső nagyvárad i lakosokat
adóhivatali gyakornokká ideiglenes
hatállyal kinevezte.

KÉRELEM AZ EVANGÉLIKUS
HIVEKHEZ. Az evangélikus egyház
előjárósága kéri a presbitereket, a
nőgyulek tagjait és a híveket, hogy
szombaton 10 órakor tartandó ünne-
pélyes istentiszteleten okvetlenül és
mindnyájan vegyenek részt. Aki te-
heli magyar viseletben szíveskedjék
eljönni, hogy ez által is emeltesse
hálaadó tisztületünk. Az ujjonnan jött
híveket is kérjük erre s jelezzük,
hogy a templom Gróf Csáky István-
utca 26 szám alatt van.

Nagyváradon fog tárgyalni a szegedi
törvényszék. Nagyvárad. Saját tud.
Szeptember 11-én a szegedi törvény-
szék egyik tanácsa Nagyváradra érke-
zik, hogy egy ottan folyó ügyben vá-
rad i tanukat hallgasson ki.

DOMBOLDALNAK REPÜLT ÉS
LEZUHANT EGY AMERIKAI
UTASSZÁLLÍTÓ REPÜLŐGÉP.
Londonból jelenti a Reuter: Az Ang-
lia és Amerika közl. közlekedő egyik
szállítógép — mint megállapították,
— domboldalba ütközött és darabok-
ra zúzódt. Tíz ember életét vesz-
tette. (MTI)

Esküvő lesz a nagyvárad i fogházban
Nagyvárad. Saját tud. Szokatlan ké-
réssel folyamodott Bringye György el-
ítelt fogoly az igazságügyminiszterhez.
A kérésben nem kevesebbért folyamo-
dott, minthogy engedje meg az igaz-
ságügyminiszter, hogy vadházastársá-
val Potyák Erzsébettel házasságot köt-
hessen. Bringye Györgynek öt éves fia
van Potyák Erzsébettől s a gyermek
jövőjének érdekében is elhatározták a
törvényes házasságot. Az igazságügy-
miniszter a kérést teljesítette s az es-
küvő, amelyre a fogházban előkészüle-
teket tesznek, a közeli napokban meg-
fog történni.

LETARTÓZTATTAK AZ EGY-
KORI MADRIDI CSEKA VEZETŐ-
JÉT. Madridból jelenti (NTI): Bar-
celonában letartóztatták Manuel Ras-
cont, aki a spanyol polgárháborúban
a madridi anarchista cseka vezetője
volt. Sajátkezűen ölte meg a fallange
egyik alapítóját. Popezma Ramast.
ugyszintén Serrano Suner spanyol
külgügyminiszter testvéreit, továbbá
Losada tábornokot és Maestu neves
íróit. A letartóztatást a spanyol rend-
őrség két évig tartó nyomozása előz-
te meg. Mindig elmenekült, de Bar-
celonában utólrólta végzet. (MTI)

POZSONYBAN TILOS A ZSIDÓK-
NAK A NYILVÁNOS HELYEK FEL-
KERESÉSE. Pozsonyból jelenti: (B.
T.) A pozsonyi rendőrség helygü-
miniszteri rendelet alapján megtiltotta a
zsidóknak és a zsidóknak számítható
egyéneknek minden nyilvános helyi-
ség, mozi, színház, kávéház, étterem,
vendéglő, stb. látogatását.

L. HIDEGH ICA VERSEI Csí-
nosan kiállított füzetben gyűjtötte
össze szívből szóló hazajás verseit
Lőrinczy Hiedegh Ica maros-
vásárhelyi írónő. A versek tiszta
székelyi érzésekből fakadnak és a
felszabadulás minden öröme. A
hosszú rabság minden bánata ben-
nük liktet. A versfüzetet melegen
ajánljuk a közönség szeretetébe.

TIZENEGY HALOTTJA VAN A
BUKARESTI ASTRA-GYÁRI ROB-
BANÁSNAK. Berlinből jelenti a Dél-
keleti Hírszolgálat: Az Astra nevű
bukaresti szövőgyárban szerdán tör-
tént robbanással kapcsolatban is-
mertté vált, hogy a sebesültek közül
11 meghalt, huszonötnek az állapota
súlyos. (MTI)

Titkos szovjet-rádióállomást fedeztek
fel Várnában. Szófiából jelenti:
(Stefani) A rendőrség Várnában tit-
kos rádióállomást fedezett fel, amely
a Szovjetunió részére dolgozott. (MTI)

ITALMERŐK SZINDIKATUSA-
NAK KÖZLEMÉNYE. Az új sűrűrak
megállapításával kapcsolatos hivata-
los bejelentéshez szükséges nyomtat-
ványt a Szindikátus tagjai titkári bi-
vatalunkba (Kereskedelmi Csarnok-
épület I. em.) kapható, ugyanott a
bejelentő iveket díjmentesen ki is
öltjük. Titkári Hivatal.

Korlátozták az olaszországi vendég-
lői forgalmat. Rómából jelenti:
(MTI) Az olaszországi vendéglőkben a
felszolgálható ételek és árak tekinte-
tében új rendelkezések lépnek életbe.
A rendelet a vendéglőket öt csoportba
osztja. Az ételekért csoportonként
megszabott árakat lehet felszámítani.
(MTI)

Nagy tűz a nagyvárad i római kato-
likus káptalan cirkói gazdaságában.
Ihrázlól jelenti: A nagyvárad i kápt-
talan Bihar megyében levő, cirkói gaz-
daságában szerdára virradó éjszaka
tűz keletkezett és egy nagy istálló le-
égett. Az istállóban elpusztult 29 csikó
és 15 ökör is. Az óriási szélben szinte
lehetetlen volt az oltás, ezért pusztult
el annyi érték. A tűz okának kideríté-
sére a csendőrség vizsgálatot indított.

A NAGYVÁRAD I KERESKEDEL-
MI CSARNOK KÖZLEMÉNYE. Ér-
tesítjük tagjainkat, hogy a mai nap-
ra (péntekre) kitűzött közgyűlésünk
pontosan 5 órakor kezdődik. Kérjük
a mélyen tisztelt tagokat, hogy szí-
veskedjenek a nagyteremben már 5
óra előtt helyett foglalni.

Elitelték a várad i betörések tetteseit
Nagyvárad. Saját tud. Vince Lajos ten-
kei születésű menekült Budapestre ke-
rült, ahol szállásadónőjétől ruhanem-
űkeket és 50 pengő készpénzt lopott.
A Teleki-téren, ahol a ruhaneműt ér-
tekesíteni akarta, megismerkedett Tam-
ás János betörővel, akivel társulva,
Nagyváradra jöttek „dolgozni”. Julius
25-én be is törték az Erdélyi Párt he-
lyiségeibe, azután Gálffy Sándor plé-
bános lakásába, ahonnan 9 pengő 93
fillért, cigarettákat és két kulcsot lap-
tak azzal a céllal, hogy újra felkeres-
sék. Özv. Láher Sándorné pincéjéből
ellopták a csirkepaprikást, tejet, az-
után Hegedűs Lajos városházi tisztvi-
selő lakását törték fel, innen már az
ellopott értéktárgyak összege megha-
ladta a 200 pengőt. Végül augusztus
elején a rendőrség elfogta őket. Szer-
dán tárgyalta a törvényszék egyes
büntetőtanácsa a bűnügyet. A betörők
bűnbánóan bevallották a lopásokat és
Vince Lajos sirva jelentette ki, hogy
többet sohasem fog törvénytelen dol-
got elkövetni. A törvényszék kihall-
gatta Hegedűs Lajos sértettét, aki es-
kü alatt vallotta, hogy az ellopott ér-
tékek meghaladták a 2-400 pengőt. A
törvényszék, miután a lopás értéke
nagyobb volt 200 pengőnél, Vince La-
jost négyrendbeli lopásért 7 hónapra,
Takács János ötrendbeli lopásért 3
hónapi börtönbüntetésre ítélték, me-
lyekből a bíróság egy hónapot mind-
két vádlott büntetéséből leszámitott. A
síró betörők megnyugodtak az ítélet-
be s így az jogerőre emelkedett.

Közgyűlést tart a nagyvárad i Keres-
kedelmi Csarnok. A nagyvárad i Keres-
kedelmi Csarnok szeptember ötödikén
délután 5 órakor tartja a felszabadu-
lás után első közgyűlését, a Csarnok
székházának dísztermében.

Olaszországban megtiltották a pla-
tina, arany, ezüst és drágakő eladá-
sát és vételét. Rómából jelenti: (Ste-
fani) A hivatalos lap megtiltja a pla-
tina, arany, ezüst, gyöngy, drágakő
vételét és eladását. Ugyanezeknek a
tárgyaknak kivitele a valutaügyi mi-
niszterium engedélye nélkül tilos.
(MTI)

A nagyvárad i Szent László Járvány-
kórház élelmézésére azaz kenyér-, hús-,
tej-, tejtermékek. és fűszerek szállítá-
sára árlejtést hirdet. Árajánlatok leg-
később 1941. szeptember 15-én déli 12
óraig a kórház gondnoki hivatalában
nyújtandók be, ahol a közelebbi felté-
telek is megudhatók.

Adományok. Brösztel Lajos apát-ka-
nonok 20 pengőt adományozott a Ma-
gyar Lapok szegényei számára. Ren-
deltetési helyére juttatjuk.

Kisajátítási törvény Horvátország-
ban. Zágrábból jelenti: (NTI) A hor-
vát hivatalos lapban kisajátítási tör-
vény jelent meg, amely szerint az ál-
lam érdekében minden ingó- és ingat-
lanbirtokot, valamint vállalatot ki le-
het sajátítani. (MTI)

KEDDEN LESZ A HETIVÁSAR.
Nagyvárad város polgármesteri hiva-
tala a következő hirdetményt adta
ki: Nagyvárad város polgármesteri
hivatala értesíti az érdekelteket,
hogy a folyó évi szeptember 8-iki
hetivásár ünnepre való tekintettel
9-én, kedden lesz.

Laval két hét múlva elhagyhatja a
kórházat. Párizsból jelenti: (NTI) De
Brinon nagykövet Versaillesból való
visszatérése után tegnap este újságírók
előtt kijelentette, Laval állapota any-
nyira megjavult, hogy mintegy két
hét múlva valószínűleg elhagyhatja a
kórházat és négy hét múlva megkezd-
heti munkáját. (MTI)

Cáfolják Baillet-Latour gróf halál-
hírét. Brüsszélből jelenti: Mint a Mai
Nap értesül, Brüsszélből cáfolják azo-
kat a híreket, amelyek szerint Baillet-
Latour gróf a nemzetközi olimpiai bi-
zottság elnöke, repülőszerencsétlenség
áldozata lett volna.

Jubileumi album... Két művészem-
ber, mindkettőt igen jól ismeri Nagy-
várad és egész Erdély színházjáró
közönsége, Felhő Ervin színművész
és Sárdi Schreiber Alajos karnagy
„Szívek muzsikája” címen jubileumi
albumot adott ki. Hangulatos muzsika
és kedves szöveg teszi teljessé a mű-
vet. A művészi kiállítású jubileumi al-
bum már meg is jelent.

Megkezdődtek a beiratások

Major Akos szakiskolai igazgató
nyilvános jogu, áll. eng. gyorsíró
és gépirószakiskolájának 1941-42.
iskolai év szaktanfolyamára. Je-
lentkezéseket szeptember 9-ig vesz-
nek fel. Tantárgyak, egységes mag-
yar gyorsírás, 10 ujjas ritmikus,
vakírásos, gépirás, kereskedelmi
levelezés, helyesírás. Államvizsga,
közérvényes állami bizonyítvány.
Külön kezdő, haladó és beszédíró
csoportok. Előkészít gyorsírás, gép-
írás és szépírástanióvá. Kérjen
tájékoztatót. Modern berendezés.
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 12.
Állasközvetítés.

Szeptember 10-én érkezik a német bizottság Nagyváradra az újra felállítandó gázgyár ügyében

Nagyvárad. Saját tud. Csitány Emil Székesfehérvár főispánja szerdán táviratban értesítette a város polgármesterét, hogy az újra felállítandó nagyváradai gázgyár ügyében szeptember 10-12 körül megérkezik a német bizottság. Dr. Soós István polgármester táviratban értesítette a főispánt, hogy szeptember 10-én várják a német érdekeltség érkezését.

Nagy előkészületek a MÁV szeptember 6-iki ünnepélyére

Székely kapuval díszítik az almühely bejáratát

A MÁV alkalmazottjai szeptember 6-át, mindannyiunk felejthetetlen ünnepét méltóképpen kívánják megünnepelni. Szeptember 6-án, pontosan 19:30 órai kezdettel táncos egybekötött műsoros estélyt rendeznek az almühely gyönyörűen átalakított dísztermében.

Ezen a magas színvonalon mozgó estélyen az ünnepi beszédet vitéz Tarján Jenő főmérnök. Almühelyfőnök mondja: „A vastuasság szerepe a felszabadulás első éveiben” címmel tart előadást Orbán Ferenc főintéző állomástfőnök. Ez alkalommal fog bemutatkozni a vasutaszenekar is és az almühely dalárdája Kovács Győző karnagy vezetése alatt. A vasutas műkedvelőgárda részleteket ad elő a „Gyergyói bál” című operettből. Acher Jakab rendező irányítása mellett.

Értesülésünk szerint az almühely főnöksége a bevonulási évfordulóra hatalmas átalakításokat végeztet. Át helyezteti a műhely bejáratát a repülőhid mellé és itt, az új bejáratnál egy rioka szépségű székely kaput épít, ami városunknak is díszére fog válni. A székely kapu kifaragását és elkészítését a munkások önként vállalták a hivatalos munkaidő után. A székely kapu felavatása 5-én lesz, a munkaidő befejezése után, háziünnepség keretében.

Terjednek a sztrájkmozgalmak az amerikai gyárakban

Newyorkból jelentik: (NTI) Az Egyesült Államokbeli Birmingham szénbányában nyolcezer munkás megszűntette a munkát. Petterson mintegy ötven selyemgyárában sztrájkövetelések miatt szünetel a munka. (MTI)

Newyorkból jelentik: (NTI) Az Associated Press ottawai jelentése szerint a kanadai lőszerügyi minisztérium közölte, hogy a Wellen Cemical Company gyárában robbanás történt. Azt hiszik, hogy a kazán idézte elő a robbanást. Három ember meghalt, nyolc súlyosan megsebesült. (MTI)

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára:
fekete nyomással 1.60 P
színes nyomással 2.—

Színház-Mozi

Diszelőadás lesz szombaton este 9 órakor a Belvárosi Mozgóban

A honvédelmi miniszter úr külön engedélye és a Palatinus Filmterjesztő Kft. előzékenysége folytán sikerült az Idegenforgalmi Hivatalnak a „Kelet felé” című filmet Nagyváradon való újbóli lejátásra megszereznie. Ezt a filmet ma már muzeális értékűként őrzik, mert dicső honvédségünk a mi számunkra boldog felszabadulást jelentő — haditényét örökíti meg. Az Idegenforgalmi Hivatal ezt az örökbecsű filmet kedves ajándékként nyújtja szeptember 6-án városunk lakóinak, hogy ismét végignézve a felejthetetlen jeleneteket, amelyek városunkban is lejátszódtak, a boldogság és a nemzeti

öröm érzéseit annál hatékonyabban érezhessék át. Filmszínházunk vezetőinek áldozatkészsége lehetővé tette, hogy városunk lakói ezt a filmet már 30 fillérért is megtekinthessék, de a még így befolyó jövedelem nagyobb részét is jótékony célra ajánlották fel. Szeptember 6-án délelőtt fél 12 órai kezdettel az „Apoló” mozi, délután 3 órai kezdettel a „Korona” mozi, este 9 órai kezdettel pedig, diszelőadás keretében a „Belvárosi” mozi fogja bemutatni a „Kelet felé” c. filmet. Az előadások színelve bizonyára találkozhelye lesz a boldog felszabadulásukat ünneplő magyaroknak.

SPORT

Vasárnap NAC—Gamma mérkőzés az erzsébetligeti pályán

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délután fél 5 órakor ismét találkozik a NAC és a Gamma, bajnoki mérkőzés keretében. Június 22-én, a NAC zászlószentelési ünnepségén találkozott először a két együttes és szép küzdelem után 3:0 arányban győzött a NAC a budai csapat felett. Azóta azonban sok minden történt. A mostani Gammára még a legbenfentesebb szurkoló is alig ismer rá, a felfrissítés a legjobban neki sikerült az összes NB-csapatok közül. Az indulása is a legjobb, mind a három mérkőzését megnyerte eddig és hat ponttal az első helyet foglalja el.

A kapuban Havas áll, többször védte a válogatott hálóját, a Budai 11-ből került az Ujpest-be, onnét a Gammába. Szilvási és Nédas fiatal játékosok. Szilvási nem ismeretlen Váradon sem. Magda, Tóth L., Turay II., Horváth Bandi, Kemény Tibi Fradi, illetve FTC nevelések. Patkoló és Hires a legfiatalabb korosztályt képviselik, rövidesen nemcsak a csapa-

tuk erősségei lesznek, hanem a válogatásnál is számításba jönnek. Az NB legfiatalabb csapata a Gamma, az átlag kor nem több 24 évnél. Van szív, lelkesedés és tudás. Az első helyet nem akarja feladni a budai pirosfehér csapat, viszont a NAC-nak is nagy szüksége van minden egyes pontra, tehát óriási küzdelemre lesz kilátás vasárnap.

A vezetőség és a játékosok ennek megfelelően készülnek a nagy mérkőzésre. Ma délután kétkapus edzés lesz, utána a fürdőbe mennek a játékosok, majd gyúrást kapnak.

A NAC vezetősége szeretettel várja a környékbeli szurkolókat is, akik a multban sokkal kisebb értékű mérkőzések is szinte állandó látogatói voltak a mérkőzéseknek. Most, amikor az ország legjobbjai között szerepel a nagyváradai csapat, örvendtes volna, ha a vidék is felvonulna a mérkőzésre. A kitünő csapat ezt meg is érdemelne...

Erő, egészség, szépség

Krizsán Béla áll. eng. nyilv. jogu gyorsíró-, gépiró- és nyelviskolája Beöthy Odón utca 11. Beírások: 3, 4, 5, 6, 7-én 9-12 és 3-6 óra között. Államvizsga. Díjtalan állás-közvetítés.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknél 25 százalék engedmény

Lakás

2 szoba, konyha lakást keresünk. Telefon 12-31. 323

Kiadó azonnal 2 egymásba nyitló elegánsan butorított utcai szoba. Csengeri-u. 2. 315

Adas-vétel

Öltözködni olcsón csak Molnár használt ruha üzletéből lehet Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árat fizetek használt ruhákért. 182

Aranyat, ezüstöt napi aron veszek. Iiszay orás és ékszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Uj üzletek figyelmébe! Kis kézi National kassza olcsón eladó. Alapi-u. 1. ajtó 2. Reggel 9-d. u. 3-ig. 318

Phönix palma eladó. Keskeny-u. 13. 317

Briliánsért, régi ékszerért magas arat fizetek Tarján ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Különböző méretű szőnyegek, hencserterítő olcsón, sürgősen eladók. — Rulikovszky-ut 10. fsznt 1, délelőtt 3 óráig. 319

Különléle

Öskeresztény uricsalád iskolás gyermekét teljes ellátásra felvesz. Özv. Kovács Pálné, Szent János-utca 25. 321

Polgárista magántanulókat, valamint francia és német nyelvből olcsón és felelősséggel tanít diplomás tanár. Szancz-ló-u. 69. sz. II. ajtó. 314

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapok-at

Állást keres

Két fodrászsegéd, egy urj és egy női azonnal állást keres. Cimeket a kiadóba kérünk. 322

2000 pengő kaucióval 45 éves ember éjjeli állást vagy ehhez hasonlót keres. Cim a kiadóban. 320

Állást nyel

Komoly, megbízható garanciaképes pénzbeszedőt keresünk. Írásbeli ajánlatok „Iparvállalat” jellegre a kiadó-hivatalba kérünk. 316

Női szabószághoz önálló varró nő keresetetik. Cim a kiadóban 311

Elveszett

Augusztus 17-én a Karitás hangversenyén otthagytott kockás esernyőt kérem tőbben látták, ki vitte el, hozza be a kiadóba. 312

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.